

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Die zal U
alles leren

2 Boodschappen-
jongen

6 Waarschuwing tegen hoogmoed
Serie: Lessen over hoogmoed [2]

14 Van kerk tot kolenschuur
Rubriek: 75 jaar Capelle aan den IJssel

BOOD- SCHAPPEN- JONGEN

*‘Toen liep
een jongen
heen en
boodschapte
aan Mozes
en zeide:
Eldad en Medad
profeteren
in het leger’.*

Numeri 11:27

**Twee jongensogen keken van
de jongere naar de oudere man.
Zojiust had de jongere kort maar
krachtig gezegd: ‘Verbied hun!’
De jongen begreep er niks van.
Kregen die twee mannen nu ruzie
door zijn boodschap?**

De jongen had zich door het tentenkamp van de Israëlieten gehaast. Hij had met verwondering geluisterd naar twee mannen die plotseling gingen profeteren. De mensen stroomden toe om te luisteren. Wat een wonderlijke zaken toch! Gisteren had Mozes het bevel gegeven dat ze zich heiligen moesten. Er zou een Godsontmoeting plaatsvinden. God zou vlees geven. Het vlees waar ze naar gehunkerd hadden. Maar waarom stonden Eldad en Medad daar te profeteren? Wat was er met die twee oudsten aan de hand?

Ach, het was Pinksteren geworden in de woestijn. De Heilige Geest werd in rijke mate uitgestort. En daar was die jongen getuige van. Maar hij werd uit zijn gedachten gerukt. Hij kreeg een opdracht: ‘Zeg, ren jij eens zo snel mogelijk naar Mozes toe, en vertel wat je hier hoort!’

Ja, en toen was de boodschappenjongen gegaan. Toen hij bij de tabernakel aankwam, zag hij al

snel dat daar ook iets bijzonders aan de hand was. Velen waren toegesnel en stonden te luisteren naar verschillende mannen. Ook die mannen (68 in totaal) waren aan het profeteren. Maar de jongen moest verder. Hij had de opdracht gekregen een boodschap aan Mozes te brengen. Nadat hij zich tussen de mensen doorgedrongen heeft, stond hij uiteindelijk voor de leider van het volk. Hijgend bracht hij zijn boodschap over aan Mozes: ‘Eldad en Medad profeteren in het leger!’

Zo, het woord was eruit. Zijn taak zat erop. De boodschap was gebracht. Maar voordat hij weg kon gaan, klonk het bevel van Mozes’ vriend, de veel jongere Jozua: ‘Mijn heer Mozes, verbied hun!’ Begrijpt u dat twee boodschappenjongensogen van de jonge naar de oude man schoten?

PINKSTERTEKENEN

Pinksteren breekt weer aan. De boodschap van de uitstorting

van de Heilige Geest mag weer klinken. Het werk van de boodschappenjongens zit er straks weer op. We horen van de tekenen op de Pinksterdag. We horen dat het werk van de Heilige Geest nog doorgaat. Ook nu, in 2026. Wat doet de Pinksterboodschap u?

Kijk eens mee naar Jozua. Waarom reageert Jozua op déze manier? Waarom moeten Eldad en Medad zwijgen? Zal ik het eens zeggen? Hij leed aan de ziekte uit Genesis 3. De hoogmoed. Hij had de gesteldheid van zijn oude vriend Mozes gezien de vorige dag (vers 14, 15). Hij had het gemor van het volk gehoord (vers 4-6). En nu gingen de door Mozes verzamelde oudsten profeteren! Dat was gevaarlijk. Het gezag van Mozes was tanende! En hij, Jozua, was de rechterhand van Mozes. Was hij niet aangesteld als generaal in de strijd met Amalek? Was hij, Jozua, de zoon van Nun, niet meegegaan de berg Sinaï op? In Mozes taande ook Jozua's gezag. Tenminste, dat dacht hij.

En dan komt ook nog de boodschap van die jongen. In het leger is men ook al aan 't profeteren. Kijk, hier bij de tabernakel, de plaats waar God woont, is het nog denkbaar dat er geprofeteerd wordt. Al doet het Jozua pijn. Maar ook in het leger? Dit gaat fout. 'Mijn heer Mozes, verbied hun!'

PINKSTERVRUCHTEN

Jozua berooft zich van de Pinkstervreugde vanwege zijn hoogmoed. En is het in onze tijd anders? Hoe vaak berooft Gods kind zichzelf van de Pinkstervruchten door dat ellendige hoogmoedige bestaan. Komt dit ook juist in onze tijd niet tot uitdrukking? Hoe kunnen we druk bezig zijn, juist

op het gebied van het kerkelijk erf, met onze hoogmoed. Nee, zo noemen we het natuurlijk niet. Daar zijn we te netjes voor. Maar we moeten ons hiérmee bemoeien en dáár een mening over geven. Híér even fijntjes op wijzen en dáár rechtzinnig over praten. Mijn heer Mozes, verbied hun! En met al onze drukte beroven we ons van de Pinkstervreugde.

Nee, lezer(es), ik bedoel het niet hard. Maar keken we maar eens wat meer in ons eigen hart. Dan hadden we genoeg aan onszelf. Dan kregen we meer de gestalte van Mozes. Want zie eens in de geschiedenis. Daar staat de 82 jaar oude Mozes. Hij kijkt zijn 34-jarige jonge vriend Jozua aan. Hij bestraft hem niet. Hij stelt alleen een vraag: 'Zijt gij voor mij ijverende?' Zeg het eens, Jozua, ben je zo jaloers? Dat is niet nodig. 'Och, of al het volk des HEEREN profeten waren, dat de HEERE Zijn Geest over hen gavel' (vers 29).

Wat bedoelt Mozes? Ik zal het kort zeggen. Mozes heeft hier de eer van God op het oog. Want het profeteren was op de toekomst gericht. En wat was de toekomst van het Bondsvolk? Dat was toch de komst van Christus? God de eer, in Christus, door de Heilige Geest. Als de mens daar wat van ziet, dan komt er ootmoed. Dan zakt hij weg in het diepe wonder van het welbehagen Gods.

PINKSTERBOODSCHAP

Zeg, hebt u dat ook weleens mogen doen? Wegzakken in het welbehagen Gods? Niet? Dan vrees ik dat u ook geen genade hebt. Dat u Christus niet hebt. Dat u God niet kunt ontmoeten. Kom, maak eens ernst met uw bekering. Zoek de Heere terwijl Hij te vinden is!

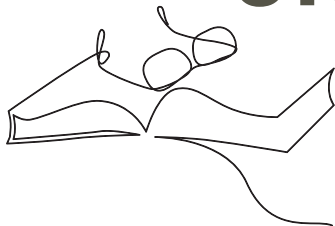
En volk des Heeren, laat deze geschiedenis ons tot een waarschuwing zijn. Na deze geschiedenis kom ik deze verkeerde gestalte van Jozua's ziel niet meer tegen. Het lijkt of hij zijn lesje mocht leren.

De boodschappenjongen is weggegaan. Wat is er van hem terechtgekomen? Heeft hij de kerk vaarwel gezegd? 'Al dat geruzie, zelfs onder Gods kinderen!' We weten het niet. Misschien is hij getroffen door de zachtmoedigheid van Mozes. Misschien is hij jaloers geworden op dat geluk wat Mozes had. We weten het niet. Het doet er ook niet toe. Zijn taak zat erop, de boodschap was gebracht.

Ook wij horen de Pinksterboodschap. En nogmaals stel ik u de vraag: wat doet het u?

*Met al onze
drukte beroven
we ons van de
Pinkstervreugde.*

EEN VERANDEREND KLIMAAT, EEN ONVERANDERLIJKE GOD

De achterliggende maand meldden klimaatwetenschappers dat vorig jaar zomer bij Alaska een megatsunami plaatshad.

Als gevolg van smeltend ijs stortte een rotsblok van 64 miljoen kubieke meter rots, ongeveer gelijk aan 24 grote piramides, met een enorme kracht in het water. Dat gebeurde in minder dan een minuut tijd, waardoor een 482 meter hoge golf kon ontstaan. Klimaatverandering heeft grote effecten.

Als het gaat om de ontwikkeling van ons klimaat verschijnt het ene rapport na het andere. Die zijn vaak inzet van hevig debat, vooral ook omdat deze van invloed zijn op het beleid. In discussies kan het hoog oplopen. Want de consequenties voor boeren, burgers en bedrijven kunnen groot zijn. De klemmende vraag is dan: hoe deugdelijk zijn de voorspellingen van klimatologen? En lezen we ze met een open Bijbel?

Want Hij zegt tot de sneeuw: Wees op de aarde; en tot den plasregen des regens; dan is er de plasregen Zijner sterke regens. (Job 37:6)

OPWARMING EEN FEIT

Niemand zal ontkennen dat er op het terrein van het klimaat veranderingen zijn. Er is duidelijk sprake van opwarming van de aarde. Ons consumptiegedrag legt een fors beslag op de natuur en onze leefomgeving. De CO₂-uitstoot door autoritten, gasketels en fabrieken heeft invloed op het klimaat. En volgens klimaatdeskundigen heeft dat grote gevolgen, zoals extreme droogte en verwoestende overstromingen. Ook in ons land zijn de effecten van de klimaatveranderingen merkbaar. Het afgelopen voorjaar was droog. Tegelijk waarschuwen klimatologen dat we meer dan voorheen moeten rekenen met hevige regenval. Dat geeft reden tot zorg.

Opvallend is wel dat deskundigen recent afscheid hebben genomen van de meest extreme scenario's. Het betekent niet dat ze geen problemen voorzien, maar ze zijn iets minder pessimistisch omdat ze constateren dat er wel degelijk wordt gewerkt aan maatregelen waardoor de opwarming minder snel zal gaan.

BOUWEN EN BEWAREN

Daarmee is overigens ook zeker niet gezegd dat de mensheid zorgeloos verder kan leven. Ook los van de somberste klimaatrapporten

heeft de mens zorgvuldig om te gaan met de schepping, met het milieu. De Heere heeft de schepping gegeven om die te bouwen en te bewaren. Het eerste betekent dat de aarde gebruikt kan en mag worden tot nut van mensen. Bewaren houdt in dat we geen roofofbouw plegen, maar oog en zorg hebben voor toekomstige generaties. Dat schept verplichtingen. In de praktijk blijkt dat bouwen ons gemakkelijker aangaat dan bewaren.

De Heere heeft de mens aangesteld als rentmeester over de schepping. Dat moet niet worden verward met het begrip pachter. Een pachter werkt voor zichzelf en heeft na het betalen van de pachtsom de beschikking over het land en zijn opbrengst. Een rentmeester weet dat hij in dienst is van de eigenaar. Dat ligt dus anders. De Bijbel zegt: de aarde is des Heeren.

EIGENDOM VAN DE HEERE

Die rentmeesteropdracht is al gegeven vóór de zondeval. Het is nuttig om te lezen wat Calvijn in dit verband zegt over bewaren: '... Adam is aangesteld geweest tot bewaking van de hof, om aan te tonen dat wij hetgeen de Heere ons ter hand stelt, met dat doel bezitten, dat wij tevreden met een vruchtbaar en matig gebruik, het

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 5

Over het zalige en zegenrijke gevolg van een vast gefundeerde zekerheid in dit leven door het geloof

U vraagt wellicht: 'Als er dan zoveel heil en zaligheid verbonden is aan het leven door het geloof, langs welke weg kom ik er dan aan?' Dit is onze derde en laatste overweging, namelijk goede middelen aanreiken die u hierbij kunnen helpen.

DE WEG WAARLANGS

De algemeen geldende middelen die ik u aanreik, zijn de volgende:

- a. Streef naar een stellige, onveranderlijke en op Gods Woord gegronde verzekering van uw staat voor God. Wanneer u eenmaal door de vergelijking van de ware kenmerken vanuit het Woord met uw hart, vrijmoedigheid vond om te durven geloven dat u het eigendom van God bent, houd het daar dan bij. Geef niet toe aan ongeloof en twijfelachtige gedachten, maar zeg: 'God is getrouw: als het eens waar is geweest, zal het altijd waar blijven'. Zolang dat fundament niet vastligt, kunt u niet verder (zie 1 Petr. 1:10).
- b. Wees niet al te begerig naar gevoelige genade en werkingen van Gods Geest die u vertroosten en blijdschap geven. Als het God behaagt u die te schenken, wees dan dankbaar. U moet het groot achten en zorgvuldig bewaren. Maar als u dit mist, bedenk dan dat het hier niet de tijd van gevoelen is, maar van geloven. Het eerste gaat en komt, maar het geloof blijft terwijl het gevoel weer wegebt.
- c. Houd u veel bezig met het onderzoek van Gods Woord en de waarheden uit Zijn Woord, en oefen u in de kennis daarvan. Dat is immers de grondslag waarop het geloof rust.
- d. Hecht vooral aan een gewetensvolle, ordelijke en nauwgezette levenswandel in heiligmaking. Nergens gaat uw vrijmoedigheid méér door teloor dan door de zonden. Dan verbergt God Zijn aangezicht. Dan durft men geen gebruik te maken van Zijn beloften.
- e. Ga dagelijks, ja elk ogenblik, door het geloof tot Christus. Zoek in Zijn bloed voortdurend verzoening voor uw overtredingen. Als u ervaart dat u onmachtig bent, ga dan naar Hem om kracht (zie Joh. 15:5).
- f. Maak dagelijks bij elke gelegenheid gebruik van de beloften. Er is geen enkele moeilijkheid waarin u terecht kunt komen, geen enkele verplichting die u moet waarmaken, of er zijn beloften van hulp, ondersteuning en redding (zie Ps. 119:49 en 50).
- g. Houd vaak de geloofshelden voor ogen, die u op deze zelfde weg zijn voorgedaan; doe dat om zelf aangespoord en bemoedigd te worden (zie Hebr. 13:7).

GELOOF EN AVONDMAAL

Deze middelen zijn in het algemeen gesproken nuttig, maar het Avondmaal is - als het op de rechte wijze wordt gebruikt - in het bijzonder heilzaam en tot zegen om toe te nemen in het leven uit het geloof. Zoals immers het verbondszegel van de Doop de inlijving in Christus door het geloof aan u betekende en verzegelde, zo dient het Avondmaal tot versterking en een sterkere groei en verdieping van het geloof. Een kind dat door de geboorte het leven heeft ontvangen, heeft voortdurend voedsel nodig. Zo is het Avondmaal bedoeld om het geestelijke leven te versterken.

► wordt vervolgd

overige zouden bewaren. Die een akker bezit, moet dus de jaarlijkse vrucht trekken, en toezien dat hij de grond door zorgeloosheid niet laat uitgeput worden, maar hij moet er zich op toelleggen om hem aan de nakomelingen over te leveren zoals hij hem heeft ontvangen, of nog beter bebouwd.'

De wetenschap dat de aarde het eigendom is van de Heere betekent ook dat Hijzelf toeziet op hetgeen daar gebeurt. Hij waakt daarover. Daarmee is niet gezegd dat de rapporten van klimatologen waardeloos zijn. Zeker niet. Maar bij alle gesprekken over weer en klimaat mag niet vergeten worden dat de Heere gaat over droogte, regen, hitte en koude.

ZIJN VADERLIJKE HAND

De Bijbel is daar duidelijk over. Wat moeten farao's klimatologen niet gedacht en voorspeld hebben toen in Egypte zeven jaar droogte was? Wat zij zich niet realiseerden, was dat de God van Abraham, Izak en Jakob dat bestuurde. Nog een voorbeeld: Elia sprak tot Achab dat er geen regen of dauw zou zijn, tenzij dan naar zijn woord. En de dichter van Psalm 147 zingt: Hij werpt Zijn ijs heen als stukken. In Job 37 lezen: 'God dondert met Zijn stem zeer wonderlijk; Hij doet grote dingen en wij begrijpen ze niet. Want Hij zegt tot de sneeuw: Wees op de aarde; en tot de plasregen des regens; dan is er de plasregen Zijner sterke regens'.

In Zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus belijdt de gelovige dat regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren niet bij geval, maar uit Zijn Vaderlijke hand ons toekomen. Het weer en klimaat worden dus van Hogerhand bestuurd. Ontslaats dat de mens van zijn verantwoordelijkheid? Nee, zeker niet. Maar het verlost wel van een kramp of fatalisme. Want in diezelfde Zondag wordt gezegd dat de Heere door Zijn almachtige en alomtegenwoordige kracht hemel en aarde onderhoudt en regeert. Dat is de belangrijke kanttekening bij alle voorspellingen op het gebied van weer en klimaat.

WAARSCHUWING TEGEN HOOGMOED

De Bijbel gaat ervanuit dat ieder mens hoogmoed in zich heeft. En dat hoogmoed zeer schadelijk is. Daarom wordt ertegen gewaarschuwd. En wordt ertoe opgeroepen deze te bestrijden en af te leggen.

1. Hoogmoed in de Bijbel
2. Wat is hoogmoed?
3. **Waarschuwing tegen hoogmoed**
4. Wat doet hoogmoed?
5. Hoogmoed afleggen
6. Leert van Mij

‘Hovaardigheid is voor de verbreking, en hoogheid des geestes voor den val’, zo waarschuwt de Spreukendichter (16:18). Voor de door Gods Geest geïnspireerde Sálomo staat het vast: hoogmoed

leidt onvermijdelijk tot verbreking, tot vallen. Het is enerzijds een waarschuwing. Mens, let hier toch op. Als u zo doorgaat, loopt het onherroepelijk fout af.

En het is een voorzegging: de hoogmoedige zal geen goede toekomst hebben.

GEVOLGEN VAN HOOGMOED

Een vergelijkbare boodschap staat in Spreuken 29 vers 23: ‘De hoogmoed des mensen zal hem vernederen; maar de nederige van geest zal de eer vasthouden’. Opnieuw klinkt het: de hoogmoedige heeft te vrezen. Tegelijk wordt een goede zaak voor de nederige van geest in het vooruitzicht gesteld. Spreuken 11 vers 2 komt met een andere waarschuwing: ‘Als de hovaardigheid komt, zal de schande ook komen; maar met de ootmoedigen is wijsheid’. Duidelijk wordt gesteld dat hoogmoed schande brengt, terwijl deemoedigheid wijsheid meebrengt. Men kan zich afvragen of zulke woorden hier in de aardse bedeling altijd werkelijkheid worden. Er zijn immers mensen die in hoogmoed leven en in hoogmoed sterven. En die na hun dood nog geprezen worden ook. Terwijl er ook nederigen van geest zijn die in hun armoe en onbeduidendheid leven en sterven en die snel vergeten (lijken te) zijn.

In de aardse werkelijkheid kan het inderdaad zo gaan. Het gaat ook vaak zo. Maar in het oog en in de werkelijkheid van de Heere zijn de zaken zo anders. En Zijn oordeel en werkelijkheid zullen eeuwig zeker zijn. Denk maar aan de gelijkenis van de rijke man en Lazarus. De arme en in nederigheid levende Lazarus ontving eer en mocht deze eeuwig behouden. Daarentegen was de val van de rijke ontzaglijk groot en eeuwig diep.

De Heere Jezus verkondigt dezelfde waarheid (Luk. 14:11): ‘Want een iegelijk, die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden; en die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden’. Het is dezelfde boodschap, maar met een extra accent. Juist de Heere Jezus benadrukt de verantwoordelijkheid van de mens zelf in deze dingen. Ons doen en laten doet er wel terdege toe. Dat benadrukt de Heere Jezus juist. Door onze woorden kunnen we gemakkelijk onszelf verhogen: wij hebben het bij het goede eind; de ander weet er niets van. Zo kunnen we ons gelijk in godsdienstig opzicht duidelijk etaleren. Zo is het en niet anders! Dat een ander wat anders opgevoed en iets anders gewend is en daarom dingen wat anders onder woorden brengt, daar storen we ons niet aan. Want het is zoals ik

Nebukadnézar: 'Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb?'

het zeg! Zijn we dan met ootmoedigheid bekleed? Laten we er ootmoedig en in afhankelijkheid van 's Heeren lering toch erg in hebben en ernst mee maken.

ONZELF ONDERZOEKEN

Onszelf verhogen. Dat hebben we zomaar gedaan. Een ander begaat een fout. Maar in een soortgelijke omstandigheid, deed ik het toch wel anders. Het is ook onoplettend als je niet uitkijkt. Dat is ook zo. Maar intussen ben ik zelf de goede en de ander niet.

We kunnen ook voorzichtiger spreken en de ander ter sprake brengen. Iemand deed iets wat verkeerd was. Hebben we hem eerst gewaarschuwd voordat we daar met anderen over spraken? Dat is Bijbels. En is het eigenlijk wel echt nodig dat we de fout van een ander ter sprake brengen? Is dat wel in overeenstemming met de uitleg van het negende gebod in onze catechismus? We moeten juist het goede gerucht van een ander bevorderen.

Misschien was het zo dat die ander een fout maakte, maar dat hij dat (later) inzag. Hij kwam erop terug en maakte verontschuldiging. Zo'n weergave is stichtend, leerzaam. En wat niet stichtend is, maar afbrekend moeten we maar niet verbreiden. Zeker niet om er zelf als een beter handelend iemand mee naar voren te komen. Zou dat niet uit onze hoogmoedige wortel voortkomen?

In deze lijn onderwijst de Heere Jezus in Mattheüs 23 vers 11-12: 'Maar de meeste van u zal uw dieenaar zijn. En wie zichzelf verhogen zal, die zal vernederd worden; en wie zichzelf zal vernederen, die zal verhoogd worden'. Is dit ook voor ons kerkmensen en voor ons ambtsdragers niet een indringende boodschap? Laten we onszelf eerlijk onderzoeken.

STEM UIT HET VERLEDEN

DE VERBORGENHEID DER GODZALIGHEID

'Ik verwacht dat u graag de reden wilt weten waarom ik niet eerder geschreven heb. Het komt niet doordat ik het vergeten was, want ik heb u in mijn hart, om tezamen te sterven en tezamen te leven, gelovend dat niets ons kan scheiden van de liefde van Christus, en ik heb u dagelijks voor ogen in mijn armzalige gebeden tot de Heere. Maar als het erom ging u de afgelopen maand te schrijven, ik kon het niet, want ik was besloten en kon niet uitkomen. En u weet dat, wanneer de steen op de mond van de put ligt, men er geen water uit kan halen. Hiermee staat in verband dat mijn lieve Mary zeer verdrukt werd, en omdat wij één vlees zijn in de Heere, kon ik mijn gemoed en gedachten niet van haar afhouden, behalve soms voor een kort poosje. Maar ze is nu beter; loof de Heere! Ik was zo dwaas te denken dat ze zou sterven, want de satan vervaardigde menig somber schilderij, en ik gedroeg mij in mijn dwaasheid als een kunstkenner en bestudeerde al de details. Ondertussen vreesde ik dat ik tegengesteld aan Job zou handelen, die zei: 'De Heere heeft gegeven en de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd. In dit alles zondigde Job niet, en schreef Gode niets ongerijmds toe'. Maar temidden hiervan had ik toegang tot onze Vader, in Jezus, door één Geest, en ervoer vrede bij God door onze Heere Jezus Christus.

(...)

Ook ben ikzelf onwel geweest, door een zware kou en ontsteking in mijn kaken en gezicht. Met veel pijn en grote moeite stond ik afgelopen sabbat voor het volk, maar de Heere was mijn Sterkte en Steun; Hij werd verheerlijkt in de bediening van het Woord en de schapen werden gevoed. Mijn begeerte is dat de Heere grootgemaakt mag worden, hetzij door het leven of de dood. U weet dat er de afgelopen tijd een sterke oostenwind gewaaid heeft, en de Heere heeft de dag van Zijn oostenwind en harde wind (Jes. 27:8). Daarom lijkt er enig wannen gaande te zijn op de dorsvloer des Heeren, zodat ik moet waken en nuchter zijn, terwijl ik wacht op het resultaat, want niets dan het kaf zal van de dorsvloer weggeblazen worden. Al lijkt het dat de duivel de wind heeft doen ontstaan, toch houdt de Heere de wan in Zijn eigen hand, zodat ik weet dat het een gezegende afloop zal hebben.

U zult het met mij eens zijn dat het veel beter is om met een slechte naam door vuur en water heen naar de hemel te gaan, dan om met een goede naam gemakkelijk en genoeglijk in de hel te komen. Of met andere woorden: het is beter in pikel geconserveerd te worden dan in honing te bederven'.

Uit: "De verborgenheid der godzaligheid" (briefwisseling tussen een maaier en een arenraapster), Ruth Bryan en ds. Arthur Triggs; uitg. Brevier, 2014.

DIE ZAL U ALLES LEREN

Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welken de Vader zenden zal in Mijn Naam,
Die zal u alles leren, en zal u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb.

Johannes 14:26

Het werk van de Heilige Geest is veelzijdig! Hoeveel woorden vinden we in Gods Woord om het werk van de Heilige Geest uit te leggen: ontdekken, overtuigen, leiden, deelachtig maken. En in Johannes 14:26 lezen wij van troosten, leren en indachtig maken!

In dit artikel gaat de aandacht uit naar: 'Die zal u alles leren'. Wat bedoelt Jezus hiermee te zeggen?

Deze woorden hebben in de eerste plaats betrekking op de discipelen. Zij zullen straks het Evangelie gaan verkondigen onder Jood en heiden. Christus had tijdens Zijn rondwandeling op aarde hun veel onderwijs gegeven, hun geopenbaard wat nodig was tot hun zaligheid. Maar hadden ze alles wel begrepen? Nee! Dat blijkt wel uit de vraag van Thomas en het antwoord van Jezus (vers 8 en 9): 'Filippus zeide tot Hem: Heere, toon ons den Vader, en het is ons genoeg. Jezus zeide tot hem: Ben Ik zo langen tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons den Vader?'

Wat blijkt? De discipelen hebben blijvend onderwijs ('leren') nodig. Want hoe zul je kunnen prediken, als je het zelf niet of onvoldoende weet. Daarvoor zal de Heilige Geest ook uitgestort worden; 'Die zal u alles leren'. Is het onderwijs van Christus aan de discipelen dan onvoldoende geweest? Nee, in het onderwijs van Christus is geen tekort. De Heilige Geest hoeft daarin niets aan te vullen! Maar het is zo nodig dat het hart van discipelen steeds weer geopend wordt en het verstand steeds weer verlicht

wordt door de Heilige Geest, om de woorden van Jezus te herinneren, beter te begrijpen en juist te gebruiken, ook in de prediking die zij brengen. Wat een les voor dienaren van het Goddelijk Woord. Zijn wij verlegen om dezelfde Geest, 'Die zal u alles leren'?

ALLES LEREN

Al Gods kinderen hebben blijvend onderwijs van de Heilige Geest nodig. 'Die zal u alles leren'. Wat betekent het woord 'alles'? Thomas Scott schrijft in zijn verklaring: 'Zo verwees de Heere in Zijn onderwijs naar het Oude Testament en leerde Hij niets anders dan wat de oude openbaring, indien volledig begrepen, de mensen geleerd had te verwachten. En de apostelen verwezen naar de persoonlijke bediening van Christus en leerden niets wat niet door Zijn woorden, indien volledig begrepen, gerechtvaardigd was'.

Met andere woorden: de waarheid, die uit God is, beschreven in Gods Woord. De Heilige Geest leert hun de waarheid, als 't gaat om de eis van de wet, de vloek, de dood, maar ook de belofte van het Evangelie, de zegen en het leven. De Heilige Geest leert wat zonde en genade is. Nog dieper, de Heilige Geest leert wat Godskennis, zelfkennis en Christus kennis is. Het is in de kern zuivere kennis, hoewel het 'alles', in de zin van

volkomen kennis op deze aarde niet bereikt zal worden. Dat wacht tot wanneer het geloof overgaat in aanschouwen.

Naar dat 'alles' maakt de Heilige Geest Gods kind leergierig op Zijn leerschool. Kent u dat onderwijs? Bent u verlangend naar dat onderwijs? Waar je dat onderwijs aan herkent? De Heilige Geest sluit altijd bij Gods Woord aan.

OP SCHOOL

'Alles' wordt niet op één dag geleerd. Dat gebeurt op school ook niet. In groep 1 ontvang je niet ineens alle vakken, en ook geen onderwijs dat bestemd is voor groep 4. De Heilige Geest werkt in de kern niet anders. Hij doet alles op Zijn tijd. Want alleen Hij weet wat Gods kind nodig heeft en wat op welk moment het beste onderwijs is. Laat de diepte en de tijd van het onderwijs maar aan Hem over! De Heilige Geest is een volmaakt wijs en verstandige Leraar. En 't aangrijpende? De zonde maakt Gods kind altijd weer zo blind en dom. Gods kind luistert soms ook zo slecht, is zo vergeetachtig. Andere dingen vragen zó de aandacht. En de ijver om te leren laat ook vaak te wensen over. Gelukkig stuurt de Heilige Geest Gods kind niet van school. Wat een wonder. Mag Hij al uw Leraar zijn?

Het laatste gesprek

‘Zij dan riepen voor de tweede maal den mens die blind geweest was’.

Johannes 9:24a

De vader en de moeder hebben de vergaderzaal verlaten. Nu volgt er nog één gesprek, het vierde. De leden van het Sanhedrin roepen de genezen blinde opnieuw ter verantwoording. Ze werpen de kwestie nog eens over een andere boeg.

Zodra de vroegere blinde voor zijn rechters staat, krijgt hij te horen dat God hem genezen heeft en dat hij daar ook God de eer van moet geven, niet de mens Jezus, want Jezus is een wetsovertreder, een sabbatschender, een slecht mens. Als Hij al een profeet is, dan is het een valse profeet. In elk geval is hij niet van hun richting, niet van hun soort. Als deze man nu God de eer geeft, kan Jezus het in elk geval niet gedaan hebben. Dat is wel klip en klaar.

Daarop antwoordt de man dat hij geen uitspraak wil doen of Jezus een zondaar is of niet. Hij is geen held in het geloof, kan geen grote zaken vertellen en heeft van theologie geen verstand. Wel komt hij eerlijk op voor de eer van God. Voor hem is het hele punt: ‘Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie’ (Joh. 9:25b). ‘De ogen van deze man waren op meer dan één wijze geopend’ (Spurgeon).

Van de weeromstuit vallen de hoeders van Israëls godsdienst in herhaling. Opnieuw willen ze dat hij verslag uitbrengt van wat er allemaal is gebeurd en hoe dat gegaan was. ‘Het is altijd het ongeloof eigen geweest om vragen die reeds ontelbare malen beantwoord zijn, telkens te herhalen, alsof zij nog nooit beantwoord zijn’ (Da Costa).

Moedig geeft de man aan dat hij alles al heeft verteld, maar dat ze niet naar hem wilden luisteren. Waarom willen ze het dan nog een keer horen? En dan zegt hij in oprechte verontwaardiging opeens iets heel moois, zo ontzettend dapper: ‘Wilt gijlieden ook Zijn discipelen worden?’ (Joh. 9:27b).

Acuut vallen de getabberde rabbi's uit hun rol. Ze verliezen alle fatsoen en schelden de man de huid vol. ‘Scheldwoorden en vervolging zijn vanouds de argumenten van hen die tot zwijgen zijn gebracht, maar niet overtuigd willen zijn. Wij moeten deze dingen verwachten naarmate onze vijanden de kracht van onze woorden gevoelen’ (Spurgeon).

De geleerde heren van het Sanhedrin zitten in ‘de acht’bre zetels van het gericht’, maar slingeren in blinde haat de man van alles naar het hoofd. Minachtend schreeuwen ze hem toe dat, als hij Jezus’ discipel wil zijn, dat hij dat dan maar moet doen (hoe schandalig ze dat ook vinden), maar zij blijven echt discipelen van de hoogvereerde Mozes! Want iedereen kan weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar waar deze Jezus opeens vandaan komt, dat weten ze niet en willen ze niet weten. Ze hebben Mozes als hun meester, en hoeven geen andere meester. Deze Jezus als hun Meester? Dat is wel het laatste wat ze willen.

Calvijn zegt ervan: ‘Zij liegen dat ze discipelen van Mozes zijn, daar ze vijandig staan tegenover het einde der wet’.

Voor hem is het hele punt: ‘Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie’ (Joh. 9:25b).

Doelmissier

Stel je voor: je staat op een voetbalveld. Het doel is duidelijk zichtbaar. Dáár moet de bal in. Maar wat gebeurt er als je de bal ernaast schiet? Dan heb je het doel gemist.

*Hij wil zo
graag dat
Zijn Naam
alle eer
krijgt.*

Dit voorbeeld gaat over een potje voetbal. Maar wat is het doel van jouw leven? Weet je dat we één doel zouden moeten hebben? Om tot eer van God te leven. Dat Zijn Naam in ons leven grootgemaakt wordt! Daarom is het gebed zo nodig: 'Uw Naam worde geheiligd'. Door de zonden schieten wij in alles tekort. Wij kiezen voor onszelf. Of is het gebed van je hart: 'Heere, mag ik U kennen? Mag ik weten Wie U bent? Mag ik Uw stem horen als ik uit Gods Woord lees of hoor?' Dan gaan zonden verdriet doen. Omdat je beseft: ik doe steeds weer wat de Heere helemaal niet wil. Hij wil zo graag dat Zijn Naam alle eer krijgt. Dat Hij alles in ons leven wordt, of is. Dat zien we ook in het leven van de Heere Jezus Zelf. Zijn hele leven was tot eer van Zijn Vader. Als je gaat ervaren dat jij een doelmissier bent, ga je ook

God missen in je leven. Dan verlang je naar de dag van de Heere. Dan zie je uit naar de kerkdienst en zing je van harte de psalmen mee. Dan zeg je er iets van als Gods Naam op een zondige manier gebruikt wordt en bid je iedere dag opnieuw: 'Heere, bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn'. Als je bekeerd bent, mag je een leven hebben waarvoor de Heere je bedoeld heeft. Een leven tot eer van je Schepper. Ook al doe je iedere dag weer zonden en is alles tekort, tóch leeft er in jouw hart een gebed: 'Heere, mag ik gericht zijn op U alleen?'

LEESTIP: JEREMIA 31:15-20

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Waar staat het woord 'volhardende'
voor in Handelingen 1?**

Antwoord op de vraag van vorige week:
In de plaats van Judas werd Matthias verkozen tot apostel.
Handelingen 1 : 26

*Jezus is een Steen
des aanstoots,
altijd en overal,
tenzij Hij ontmoet
wordt in het
levende geloof.*

ds. I. Kievit

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE ENSCHDEDE

Op 7 maart 2012 overlijdt ouderling M. de Olde uit Enschede, in de leeftijd van 75 jaar. Vanaf 1984 heeft hij de gemeente in het ambt gediend. In het herdenkingsboek 'Elim... en zij legerden zich aldaar' wordt onder meer opgemerkt, dat hij 'met veel ootmoed de zorgen en noden van de gemeente voor de Heere mocht neerleggen. (...) Hij had een zeer zachtmoedige natuur en menigeen stond versteld van zijn algemene kennis. Zelfs een professor uit Amerika, die een lezing hield over de evolutietheorie, moest het onderspit delven'. Omdat De Olde over een bepaalde vrijmoedigheid beschikt, kost het hem niet zoveel moeite om met andersdenkenden in gesprek te raken over Gods Woord. Hij is dan ook nauw betrokken bij het evangelisatiewerk dat vanuit de gemeente wordt verricht. Ook als huisschilder prijst hij op vele plaatsen dienst van de Heere aan. Zijn vrijmoedige optreden blijkt eveneens als een inwoner van Enschede hem boos opbelt omdat er een evangelisatiefolder bij hem is bezorgd. De man heeft het

waarschijnlijk niet begrepen, zo oordeelt De Olde, die vervolgens met zijn schildersbusje naar het opgegeven adres rijdt en met deze 'boom van een kerel' in gesprek gaat.

John, de schrijvende pelgrim

Vragen aan de vrouwen

Elke keer als John in Bedford moet zijn voor zijn werk loopt hij langs de straat waar hij voor het eerst de vrouwen met elkaar hoorde spreken. Hij probeert een glimp van hen op te vangen en op een dag komt er een van hen naar buiten. 'Zeg ketellapper, mag ik eens vragen wie je bent? Ik zie je zo vaak door deze straat lopen. Zijn hier zoveel ketels en pannen te repareren?'

John krijgt een kleur. 'Ik eh...' stottert hij. Maar dan vertelt hij eerlijk hoe hij een poos geleden een gesprek heeft afgeluisterd. 'Ik hoorde u samen met andere vrouwen spreken over de dingen van Gods Koninkrijk. O, het was zo'n onbegrijpelijke taal voor mij. Ik ben wel godsdienstig, maar dat innerlijke leven waar u over sprak... kan ik dat ook ontvangen?'

'Kom maar even binnen, het is te koud om hier zo aan de deur te staan. Ik zal een kom melk voor je pakken. Mijn man komt zo thuis, dan kun je meteen met hem praten en je brood bij ons eten.'

En voordat John goed en wel begrijpt wat er gebeurt, zit hij bij Anne Harrington aan tafel.

Als ze begint te praten, voelt hij zich meteen op zijn gemak.

'Wij komen hier met een kleine groep christenen 's zondags bij elkaar. We hebben om de leiding van de Heere gebeden toen we het in de Staatskerk niet langer konden uithouden.

Het is niet een echt kerkverband, daarvoor is onze vergadering te klein. Wel hebben we een soort verbond met elkaar gemaakt en allen ondertekend. Als leider hebben we dokter John Gifford gekozen.'

Aarzelend vertelt John nu ook iets over zijn eigen leven. Hoe hij van een vloeker een bidder is geworden en dat hij met grote levensvragen loopt. Anne luistert aandachtig naar hem. 'Het zou fijn zijn als je eens met John Gifford zou kunnen spreken. Hij zal je vast goed begrijpen, want hij heeft vroeger ook een losbandig leven geleid.'

ONDERZOEK NAAR LEIDINGGEVEN

Waar mensen zijn, is leiding nodig. Wat dat betreft, heeft elke tijd zijn eigen kenmerken en behoeften. Dit is medebepalend voor de manier waarop leiding wordt gegeven. Hoe staan de leden en de ambtsdragers van de kerk hierin?

Naar deze belangwekkende thematiek heeft de heer D.D. Both, lid van onze gemeente te Veenendaal, onderzoek gedaan. Dit gebeurde onder leiding van prof. dr. W. A. Zondag en prof. dr. M.J. Kater aan de Theologische Universiteit Apeldoorn. Het onderzoek werd in februari dit jaar met goed gevolg afgerond. Dit gebeurde door middel van een promotieplechtigheid.

Omdat het onderwerp belangrijk is voor het kerkelijk leven, willen we er in De Saambinder enkele artikelen aan besteden. Het spreekt mij aan dit te mogen doen. Met de auteur deel ik onder andere goede herinneringen aan onze jeugd in de gemeente van Gouda.

Allereerst onze hartelijke felicitaties aan Both. Promotieonderzoek is intensief en moet vaak gebeuren in kleine uurtjes. Het resultaat mag er zijn. Het spreekt ons aan dat de auteur er de reformatische achterban en de gemeenten mee wil dienen. Het is onze wens dat de Heere er Zijn zegen aan moge verbinden.

TITEL EN AANPAK

De titel luidt "Want Ik heb u een voorbeeld gegeven. Jezus' voorbeeld voor kerk-

leiders in de 21e eeuw". Deze Bijbelwoorden zijn ontleend aan Johannes 13, de geschiedenis van de voetwassing. Treffend aan deze woorden is dat de Heere Jezus ze Zelf heeft gesproken. Hij heeft ze met Zijn eigen voorbeeld vervuld. Maar het is ook een hoge opdracht. Dit voorbeeld te volgen, kan alleen als vrucht van genade. Dan nog is deze opdracht niet gemakkelijk. Denk alleen al aan wat het betekent om heer en meester te zijn. En wat het inhoudt om (als heer en meester!) voeten te wassen. Wat zal dit persoonlijk van iemand vragen? En wat betekent dit dan concreet voor de manier van leiding geven? Dit zijn enkele gedachten die de titel bij mij oproept. We worden bepaald bij onze diepe afhankelijkheid van de werking van de Heilige Geest. Het boek is ook voorzien van een ondertitel. Dat is om het onderwerp nog meer in een kader te plaatsen. Het betreft 'een theoretische verkenning en empirisch onderzoek naar ambts-theologie en leiderschapstheorie en de onderlinge samenhang in de reformatische kerken'. Blijkbaar wil de auteur duidelijkheid verschaffen over twee belangrijke thema's. Het eerste is de ambts-theologie, dus hoe de ambten volgens de Bijbel en volgens de kerk functioneren. Het tweede is leiderschapstheorie, dus hoe volgens de boeken leiding moet worden gegeven. Ook het woord

samenhang is belangrijk: hoe zijn de verbanden tussen de ambten en het leiderschap?

Dit zijn geen eenvoudige vragen. Hoe wil de auteur dit gaan behandelen? Volgens de ondertitel gaat hij verzamelen wat anderen al hebben uitgedacht en opgeschreven (theoretische verkenning). Maar hij wil ook zelf zaken praktisch onderzoeken en aan de hand daarvan feiten vaststellen (empirisch onderzoek). Volgens de inhoudsopgave werkt de auteur dit uit in zes hoofdstukken. In het zevende hoofdstuk geeft hij een samenvatting en slotbeschouwing.

BELANGRIJKE AANLEIDING

De aanleiding tot dit onderzoek is eigenlijk een heel spannende. De auteur beschrijft dit in hoofdstuk 1. De kerk heeft een Bijbelse opdracht en een kerkelijke traditie. Maar vanuit de wereld dringen allerlei invloeden zich aan de kerk op. Deze invloeden zijn soms ronduit niet-christelijk. Hoe reageren kerkleden en kerkelijke ambtsdragers hierop? Dit gaat dus niet alleen over het functioneren van ambtsdragers. Het gaat ook over hoe de gemeente wordt geleid. Haar identiteit ligt immers niet in de wereld, maar in Gods Woord. Is de kerk van vandaag met dit leiding geven gediend? Zodanig dat Gods Woord des te beter kan doorwerken in de praktijk van ons leven?

► wordt vervolgd

Die tot Mij komt (Het komen tot Jezus Christus van John Bunyan bewerkt)

Evert Barten

uitg. De Banier; 193 blz.; € 17,50.

Die tot Mij komt

Opnieuw is een publicatie van Evert Barten verschenen, zoals hij eerder diverse bewerkingen van een klassiek werk uit de tijd van de (Nadere) Reformatie of van een van de Puriteinen heeft geschreven. Dit is dus geen her-taling, maar een verkorte weergave in eenvoudige taal, vooral bedoeld voor onze jongeren, zodat zij de kern van een aantal belangrijke geschriften zouden gaan begrijpen. Dat is heel belangrijk en ook positief te duiden.

"Die tot Mij komt" is een bewerking van het bekende boek van John Bunyan: "Komen tot Jezus Christus - hoe zondaren tot Hem komen en waarom ze bij Hem welkom zijn" (volgens de vertaling door dr. A. Baars). De oorspronkelijke titel is nog sprekender: "Komst en welkomst tot Jezus Christus". De inleider van het boek, ds. G. Clements, vindt het jammer dat dit niet meer in de vertaling terugkomt. Hij noemt dan het verschil tussen het ootmoedig komen van de verloren zoon en het hartelijke welkom bij zijn vader. Het boek zelf geeft op een aansprekende wijze de oorspronkelijke tekst in verkorte en vereenvoudigde vorm weer, meest in de vorm van vragen die cursief staan, waarop vervolgens het antwoord gegeven wordt. Dat maakt het overzichtelijk en prettig leesbaar. Wat de uitleg van Johannes 6:37 betreft, is de samenhang van de ruimte van het Evangelie met het noodzakelijke werk van God in het zondarshart opvallend te noemen. De tekst begint met: 'Al wat Mij de Vader geeft'. Daarin krijgt het verkiezend welbehagen van God een duidelijke plaats. Het woordje 'en' vóór 'die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen', hangt nauw samen met het werk van God in het komen van de zondaar. Dit belet Bunyan echter niet om de nodiging tot Christus vrij en hartelijk te doen uitgaan, waarbij hij zich inspant om allerlei tegenwerpingen te beantwoorden en belemmeringen uit de weg te ruimen.

Het boek van Barten is, evenals het oorspronkelijke werk, onderverdeeld in twaalf hoofdstukken. (Groot)ouders, doe uw opgroeiende (klein)kinderen dit boek cadeau!

A. JOBSE, DORDRECHT

Leid mij

ds. I. Kievit

uitg. Den Hertog; 175 pag.; € 19,90.

Leid mij

Van de Hervormde predikant ds. Izaäk Kievit (1887-1954) zijn verschillende boeken verschenen. Ook in onze kring zijn de preken en meditaties van deze predikant geliefd. In De Saambinder werd regelmatig uit zijn werken geciteerd. Dat begon al in 1935 toen de door hem uitgegeven "Pelgrimszangen van Jansje Zondag" werden beschreven. Ds. Kievit was eindredacteur van het Gereformeerd Weekblad. Uit zijn wekelijkse meditaties is een selectie gemaakt van 34 meditaties. Die zijn nu door uitgeverij Den Hertog uitgegeven onder de titel "Leid mij". De meditaties worden in korte hoofdstukken weergegeven. De eerste achttien meditaties gaan over het leven van Mozes. De volgende zestien over het leven van Elia.

Op de hem zo eigen wijze weet ds. Kievit de overdachte Schriftgedeelten voor de ogen van de lezer te schilderen, maar daarbij ook telkens de vertaalslag te maken naar de bevinding in het leven der genade. Hij wijst op de rijkdom van Mozes die de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom achtte dan de schatten van Egypte. Ook de weg waarlangs die rijkdom verkregen wordt, komt op vele plaatsen aan de orde. Hij tekent ook de armoede van de wereld en van het naamchristendom. De meditaties bieden troost voor kruisdragers.

Bij de meditaties over het leven en het werk van Elia viel mij een uitspraak op die ds. Kievit ontleent aan de oude puriteinen en die tot veel nadenken aanleiding geeft: 'Als een christen eigen brood snijdt, snijdt hij zich zeker in de vingers' (blz. 141). We moeten dus maar geen eigenwillige wegen gaan, want dan komen we bedrogen uit. Het geloof is een bewijs van de zaken die men niet ziet en het blijft daarom wachten op de Heere, ook al is Zijn weg voor ons verborgen. Ik noem nog een kenachtige uitspraak: 'Geloven is vallen, de grond onder de voeten weggraven, vallen op de Heere en Zijn trouw' (blz. 48).

De meditaties zijn de prijs meer dan waard.

DS. W. SILFHOUT, VEENENDAAL

VAN KOLENSCHUUR TOT KERK

De geschiedenis van de Gereformeerde Gemeente in Capelle aan den IJssel begint in een omgeving waar mensen leefden die gehecht waren aan de bevindelijk-gereformeerde leer.

Al vanouds is er een volk te vinden dat de waarheid die naar de godzaligheid is beminde. De invloed van Theodorus van der Groe, die in de achttiende eeuw in het nabijgelegen Kralingen arbeide, wordt door historici genoemd als geestelijke voedingsbodem. In de negentiende eeuw werd de prediking in de Hervormde Kerk steeds voorwerpelijker, waardoor er groepjes 'verontrusten' ontstonden die thuis samenkwamen om preken te lezen en over het bevindelijke leven te spreken. Uit één van deze groepen ontstond het Hervormd Lokaal.

In het begin van de twintigste eeuw zochten andere Capellenaren hun geestelijke thuis in Rotterdam. Sommigen bezochten de diensten van oudgereformeerde predikanten, anderen liepen naar de Gereformeerde Gemeente aan de Boezemsingel waar ds. G.H. Kersten voorging. De afstand (anderhalf uur lopen, enkele reis) was echter groot, vooral voor ouderen en kinderen. Daarom vroegen Capellenaren toestemming om in hun eigen dorp diensten te houden. De classis Rotterdam gaf toestemming, mits men zelf voor een locatie zorgde.

KOLENSCHUUR

In 1935 werd een voormalige kolenshuur in de De Ruyterstraat gehuurd. Op 18 april 1935 werd de eerste dienst gehouden. Ds. Kersten preekte over Jesaja 14:32. Bezoekers

moesten soms zoeken naar het gebouw dat nauwelijks als kerk herkenbaar was. Toch groeide deze afdeling van Rotterdam-Centrum snel. De schuur werd vergroot, er kwamen catechisaties en doopdiensten, en een commissie behartigde de belangen van de Capelse afdeling. Dr. C. Steenblok, die in Kralingseveer woonde, ging maandelijks voor.

De jaren dertig waren economisch zwaar, maar kerkelijk vruchtbaar. De Gereformeerde Gemeenten, vooral Rotterdam-Centrum, groeiden sterk door geestelijke opwekking. Er kwamen veel mensen tot bekering. Velen kwamen tot de volle zekerheid des geloofs. Dat heeft ook de Capelse gemeente gestempeld. Student M. Blok ging voor het eerst voor in 1942.

Na de oorlog groeide de afdeling verder. Pas in 1951 (23 mei) werd Capelle een zelfstandige gemeente. Ds. M. Blok leidde de instituering en preekte over Hebréeën 13:8. De kolenshuur was inmiddels te klein en bouwvallig. Besloten werd een nieuwe kerk te bouwen aan de Doormanstraat (Capelle-West). Dit karakteristieke kerkgebouw werd in 1953 geopend met een preek over Psalm 84:2-3.

NIEUWE KERK

In 1959 kreeg de gemeente haar eerste eigen predikant: ds. G.A. Zijderveld uit de VS. De gemeente

groeide snel door de verhuizing van Rotterdamse stedelingen. Onder ds. G.J. van den Noort (1965-1971) bloeide het verenigingsleven en werd de kerk te klein. Rond 1970 telde Capelle 1185 leden. Zijn bediening werd gezegend. Uitgeweken werd naar schoolgebouwen en andere kerken. In 1970 werd een nieuwe kerk gebouwd in Middelwatering: Elim, met 1000 zitplaatsen. Rond die tijd ontstond vanuit Capelle de gemeente van Krimpen aan den IJssel. Ds. Van den Noort preekt vaak vier keer per zondag. Vanaf dat moment had de gemeente twee kerkgebouwen: de Moriakerk in West en Elim in Middelwatering. Onder ds. L. Blok (1973-1979) en ds. P. Blok (1980-1986) groeide de gemeente verder. Er was één predikant voor twee kansels. De gemeente telde toen rond de 1700 zielen.

Na jaren van overleg besloot de gemeente in 1990 tot splitsing. Op 1 januari 1992 werd de gemeente verdeeld in twee zelfstandige gemeenten: West en Middelwatering. De laatste gezamenlijke dienst vond plaats op oudejaarsavond 1991, waarin ds. P. Mulder preekte over Psalm 90:1: 'HEERE, Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht'.

We mogen 75 jaar trouw en goedheid gedenken: 'Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht tot in het laatste nageslacht'.

► volgende week: beide verzelfstandigde gemeenten vanaf 1992

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Alblasserdam,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
voor Emmeloord,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
voor Scherpenisse (voor de zending

in Guinee),
ds. H.J. Agteresch te Werkendam.

VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST

Op donderdag 4 juni vergadert de
Particuliere Synode Oost in het
kerkgebouw van de Geref. Gemeente

te Kampen. Aanvang 10.00 uur.
Mannelijke (doop)leden zijn welkom.
Op woensdag 3 juni wordt een
bidstond gehouden in de kerk van de
gemeente Kampen. In deze dienst,
die om 19.30 uur begint, hoopt ds.
A. Schot voor te gaan.

BERICHTEN

VERSCHIJNING KERKELIJK JAARBOEK 2026

Het Kerkelijk Jaarboek 2026
verschijnt op 4 juni. In het kader
van de AVG-wetgeving is deze
uitgave alleen verkrijgbaar voor
(doop)leden van de Geref.
Gemeenten. De uitgave is te koop
op de zendingsdag (20 juni, in
Gorinchem, betaling ter plekke
contant, via QR-code of per pin), via
www.kerkelijkdienstverlening.nl/
producten of tel. 0348-489900.
De kosten bedragen € 11,- per stuk
(excl. verzendkosten).

BEREIKBAARHEID CENTRAAL BUREAU WOERDEN

In verband met vervanging van
het riool in de Houttuinlaan is de
ingang van het Centraal Bureau
Gereformeerde Gemeenten tot en
met oktober via de parkeerplaats
van Blekerijlaan 1 bereikbaar.
Voetgangers lopen eveneens via
deze parkeerplaats naar het pand.
Zie voor meer informatie: <https://kerkelijkdienstverlening.nl/bereikbaarheid-cbagg>

VOORJAARSVERGADERING NAAMLOOS VERDRIET

Vereniging Naamloos Verdriet
houdt op zaterdag 6 juni (15.00 uur)
haar voorjaarsvergadering in de
Hersteld Herv. kerk te Zuilichem
(Uilkerweg 21). Spreker is ds.
A.T. Vergunst. Ook niet-leden
zijn welkom. Voor oppas en
kinderactiviteiten aanmelden op
info@naamloosverdriet.nl

AUTOTOCHT VEEN

Op maandag 25 mei, Tweede
Pinksterdag, is er vanuit de Geref.
Gemeente te Veen (Thaborkerk)
een autopuzzeltocht met aandacht
voor de bevrijding. Kosten € 10,-,
kinderen € 5,-; per gezin in 1 auto
max € 30,- (incl. consumpties).
Vertrektijd tussen 13.00 en 14.00 uur.
Aanmelden voor 23 mei 15.00 uur via
acties@gergemveen.nl

FIETSTOCHT GENEMUIDEN

Op zaterdag 30 mei wordt er
in Genemuiden een fietstocht
georganiseerd met als vertrekpunt
de kerk van de Geref. Gemeente
(Taghof 3). Onderweg zijn er
eetpunten (neem contant geld
mee). Inschrijven: tussen 9.45 uur
en 11.00 uur bij de kerk; kosten:
€ 3.50, € 2,50 voor een kind,
max. € 15,- per gezin. Opbrengst
is voor SOEGG. Meer info:
fietstocht@gergemgenemuiden.nl

VERKOPINGEN

Klaaswaal - Op zaterdag 30 mei
(10.00-15.00 uur) wordt er bij
de Rehobothkerk (Havenweg 9)

een lentefair met een rommelmarkt
en kinderactiviteiten gehouden.
Zie ook: activiteitenggklaaswaal.nl.
De opbrengst is voor Bijzondere
Noden en het bouwfonds.
Poortugaal - Op zaterdag
30 mei (10.00-14.00) houdt
vrouwenvereniging Dorcas te
Poortugaal een verkoopdag.
Locatie: Achterweg 11.

MUZIEKAGENDA

Aagtekerke - Kerk Geref.
Gemeente, Prelaatweg 17, vr. 29 mei,
19.30 uur, koor- en samenhangavond
rondom de Ned. Geloofsbelijdenis;
collecte voor stichting Vrienden van
Heidelberg en Dordrecht.
Alblasserdam - Kerk Geref.
Gemeente, ma. 25 mei,
19.30 uur, psalmzangavond, leiding
ds. C. Sonneveld; Bart Kruithof, orgel;
collecte voor Oekraïne.

Dordrecht - Grote Kerk, ma. 25 mei,
19.00 uur, Ridderkerks mannenkoor,
Boaz kinderkoor, meidenkoor Maria;
Bert Roest en Jan Rozendaal, orgel;
leiding ds. G.J. van Aalst; collecte
voor kinderevangelisatieweek van de
post in Breda.

Gouda - Kerk Geref. Gemeente,
Nieuwe Gouwe Oostz. 2b, zat.
30 mei, 20.00 uur, orgel met viool,
Gerrit Chr. de Gier en Martha
Brouwer; collecte.

Hasselt - Grote Kerk, zat. 30 mei,
19.30 uur, psalmzangavond met
bovenstem; leiding evangelist S.R.
van Klinken, Dick Slagman, orgel;
opbrengst voor evangelisatie en
noodhulp Oekraïne; reserveren via
www.naarhetconcert.nl

Krimpen aan den IJssel - Sebakerk, zat. 30 mei, 19.30 uur, derde editie van 'Mannenzang Krimpen'; collecte voor John Knox Foundation. Aanmelden via www.mannenzangkrimpen.nl
Nieuw-Beijerland - Kerk Geref. Gemeente, zat. 30 mei, 19.30 uur, kinderkoor De jonge lofstem, gem. koor Met hart en stem, bovenstemgroep uit Klaaswaal, Teus Kik en Evert-Jan van der Vlist, orgel;

leiding student S. de Vries; collecte voor vakantieweken voor mensen met een beperking.
Puttershoek - Kerk Geref. Gemeente, zat. 30 mei, 19.30 uur, Dirkslands mannenkoor, gem. koor Laudum Dei, met meditatieve bijdrage vanuit evangelisatiepost In de Gouwstraat; collecte voor In de Gouwstraat.
Rhenen - Cunerakerk, zat. 30 mei, 19.15 uur, kinderkoor Obadja, Jasper

Huibers, orgel, verschillende instrumentalisten, vertelling meester Karens; collecte voor Woord en Daad.
Zaltbommel - Maartenskerk, ma. 25 mei, 19.00 uur, psalmzangavond, leiding ds. A. Verschuure; Arthur de Jong, orgel (reserveren via www.arthurdejong.nl); collecte voor theologische opleidingen van GG, GGiN en OGGiN.

KERKDIENTEN

ZONDAG 24 MEI 2026 EERSTE PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 19.00 uur ds. B. Labee; **Alblasserdam** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Alphen aan den Rijn** 15.30 uur stud. W. van Ee; **Amersfoort** 9.30 uur ds. W. Visscher en 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Amsterdam** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 uur ds. G. Clements en 18.00 uur ds. J.B. Zippro; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur stud. W. van Ee; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 15.30 uur stud. D. de Jong; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 10.00 uur stud. H.R. Keurhorst en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Den Haag-Scheveningen** 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Deventer** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Dinteloord** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00

uur stud. L.J. van den Berge; **Ede** 9.30 en 15.30 uur (Belijdenisdienst; locatie: Haverkamp 1, Lunteren) ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Elspeet** 11.15 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 18.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Enschede** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gouda** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Goudswaard** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H. Brons; **Groningen** 15.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. A.A. Brugge; **Hilversum** 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 15.30 uur ds. J. Beens; **Hoofddorp** 19.00 uur ds. J. Kroon; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur (H.D.) ds. C. Harinck en 15.30 uur (Belijdenisdienst) ds. S. Maljaars; **Kesteren** 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 18.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 16.00 uur ds. G. Hoogerland; **Krabben-dijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot;

Krimpen aan den IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Schot; **Meeuwen** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 19.00 uur ds. J.M. Evers; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. M. Blok; **Mijdrecht** 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. M.T. Al-Chalabi; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Nieuw-Beijerland** 9.30 uur ds. H.A. van Zetten en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonghe** 18.00 uur stud. K.L. Blok; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 9.30 en 15.30 uur stud. K.L. Blok; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Oosterland** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oostkapelle** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Opheusden** 9.30 en 17.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen**

10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. J. van Rijswijk; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. P.C. Vlot; **Rotterdam-Alexanderpolder** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Sprang-Capelle** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.00 uur ds. M. Karens; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 15.00 uur ds. K. Boeder; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur (H.D.) ds. W. de Jong; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 16.30 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 uur ds. J.B. Zippro en 18.30 uur ds. G. Clements; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

MAANDAG 25 MEI 2026 TWEDE PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Alblasserdam** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. W.J. Karels;

Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 9.30 uur ds. M.L. Dekker; **Boskoop** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 11.15 uur ds. M.G. van Middendorp; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 11.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. J.B. Zippro; **Deventer** 10.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Dinteloord** 10.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Dirksland** 10.00 uur ds. A.A. Brugge; **Doetinchem** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 11.15 uur (Belijdenisdienst) ds. G. van Manen; **Ermelo** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 uur ds. A. Verschuure; **Gorinchem** 11.15 uur ds. H.J. Agteresch; **Gouda** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. G.W.S. Mulder; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 11.15 uur ds. J.M. Evers; **Groningen** 10.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Hilversum** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoofddorp** 9.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Kampen** 11.00 uur (Belijdenisdienst) ds. A. Schot; **Kapelle-Biezeling** 10.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Kesteren** 9.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Kootwijkerbroek** 10.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 9.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. P. Mulder; **Lisse** 10.00 uur ds. J. Kroon; **Meliskerke** 9.30 uur

(Belijdenisdienst) ds. A.E. Brijder; **Melissant** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 uur ds. M. Boersma; **Moerkapelle** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. H.A. van Zetten; **Nieuwe-Tong** 10.00 uur stud. D. de Jong; **Nijkerk** 9.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nunspeet** 9.00 uur ds. A. Schot; **Opheusden** 9.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. M. Blok; **Poederloijen** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. C. Sonneveld; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Rijssen-Noord** 9.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G.J. Baan; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 11.00 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 uur ds. W. de Jong; **Scherpenzeel** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. J. Beens; **Sint-Annaland** (locatie: Ring 1, Sint-Annaland) 14.00 uur (Belijdenisdienst) ds. J. de Kok; **Slidrecht** 9.30 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 9.30 uur ds. B. Labee; **Sprang-Capelle** 9.30 uur ds. C. van Krimpen; **Stolwijk** 9.00 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur (Belijdenisdienst) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 12.30 uur ds. D. de Wit; **Uddel** 10.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 09.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlaardingen** 9.00 uur ds. J.M. Evers; **Waardenburg** 9.30 uur ds. F. Mulder; **Wageningen** 10.00 uur stud. W. van Ee; **Werkendam** 9.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 uur stud. K.L. Blok; **Woerden** 9.00 uur ds. J. IJsselstein; **Zeist** 11.00 uur ds. G.P.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

van Nieuw Amerongen; **Zoetermeer** 9.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijn-drecht** 9.30 uur ds. M.H. Schot.

DINSDAG 26 MEI 2026

De Valk-Wekerom 13.30 uur (huw. bev.) ds. B.J. van Boven; **Eindhoven** 19.30 uur (Tweede Pinksterdag) ds. G.J. Baan; **Nisse** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Oosterland** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Veenendaal** 14.00 uur (huw. bev.) ds. B. Labee; **Wolp-haartsdijk** 19.30 uur ds. G. Beens.

WOENSDAG 27 MEI 2026

Beekbergen 14.00 uur (huw. bev.) ds. A. Schreuder; **Kesteren** 19.30 uur (voor de GBS) ds. D. de Wit; **Meeuwen** 19.30 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 28 MEI 2026

Barneveld-Zuid 13.30 uur (huw. bev.) ds. J. van Laar; **De Valk-Wekerom** 14.00 uur (huw. bev.) ds. B.J. van Boven; **Kruiningen**

19.30 uur ds. A. Verschuure; **Leerdam** 14.00 uur (huw. bev.) ds. M.G. van Middendorp; **Nieuwerkerk** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Nunspeet** 14.00 uur (huw. bev.) ds. A. Schot; **Rijssen-Noord** 13.45 uur (huw. bev.) ds. A.T. Huijser; **Werken-dam** 14.00 uur (huw. bev.) ds. H.J. Agteresch.

VRIJDAG 29 MEI 2026

Genemuiden 13.30 uur (huw. bev.) ds. A. Verschuure; **Hoedekenskerke** 14.30 uur (huw. bev.) ds. M. Blok; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; **Krabben-dijke** 13.30 uur (huw. bev.) ds. P.C. Vlot; **Tricht-Geldermalsen** 14.00 uur (huw. bev.) ds. W. Silfhout.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

ZONDAG 24 MEI 2026

EERSTE PINKSTERDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; **Amsterdam** (Looiersgracht 70)

10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

MAANDAG 25 MEI 2026

TWEDE PINKSTERDAG

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 10.30 uur evang. S. de Visser.

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Hoogeveen geeft met droefheid kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-amtbroeder

Dhr. H.M. Koekoek

in de leeftijd van 82 jaar.

Van 1981 tot eind 1982 mocht hij onze gemeente dienen in het ambt van ouderling.

De Heere sterke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en (achter)kleinkinderen en overige familiebetrekkingen in het verdriet om dit verlies, maar ook de lege plaats die hij heeft achtergelaten. Heilige de Heere deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
M. den Admirant, preses
F. Zijderveld, scriba

Hoogeveen, mei 2026

Wilt u ook beschermd zijn tegen vele zondige verleidingen? Koop dan een SAFE Smartphone! Voor uzelf en/of uw kind. **NU OOK EEN GOEDKOPER MODEL BESCHIKBAAR!** Kijk op safesmartphone.nl of bel 0631306933 (ma en wo van 19:30-21:00 uur).

Mannenzang Wageningen D.V. zaterdag 6 juni, 19:30u

Locatie: Immanuëlkerk
Leiding: Ds. K. Boeder
Orgel: Bart Kruithof
Toegang vrij+collecte t.b.v. ZGG

Amalia Staete

TE HUUR: DRIE-KAMER HOEKAPPARTEMENT naast kerkgebouw van Ger. Gem. Utrecht | Doelgroep 55+
Bouwjaar 2019 Energielabel A
Woonoppervlakte 85m²
Balkon op het zuiden 10m²
450m vanaf winkels, huisarts en apotheek, 100m vanaf bushalte Fietsenberg en parkeerplaats
Huurprijs incl. servicekosten
€ 1.280,- per maand, excl. warmte, elektra en water.
info@amaliastaete.nl of tel: 06-53127327

Winst uit Verlies

Contactrondvaart 2026

Zuid Hollandse Plassen

Alphen aan den Rijn

Zaterdag 4 juli a.s.

Van 11 tot 15 uur

(H)erkenning in contact met lot-&geloofsgenoten bij verlies door kanker! Geschikt voor gezinnen
Geen eigen bijdrage
Info & opgave (verplicht): www.WinstuitVerlies.nl

Full Motion met glucosamine

(NeoLife): voor soepele gewrichten, opbouw van kraakbeen in gewrichten.

Mei-aanbieding
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl
Kortingscode FM10

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B de Bakkeet
www.zeeuwsoefje.nl
+31621833003

Boerderijcamping Klein Emelaar, nabij Uddel.

Omgeven door graanvelden en bossen. Nieuw sanitair en ook privé sanitair beschikbaar.

Voor informatie of reserveringen: 0577-456818 of zie onze site.

Luxe 6 pers. chalets te huur in het wandelgebied van Oostenrijk. V.v. goede bedden, vaatw., wasm., eigen douche en toilet.
Nog beschikbaar tot 31 juli en na 14 augustus. **www.almblick.eu**
06 37175747

Middelburg-Veere, beleef rust en ruimte voor 2 personen.
www.kleinsintjan.nl

T.H. zr. ruime, complete nette **6 pers. st.caravan**, open (vis-, vaar)water in FRIESLAND, incl. gebr. m.boot, trampo, wifi. Wk 30 en 33 nog vrij. 0641437993

Op vakantie in Zeeland?
Te huur: vrijstaande woning te Arnemuiden. Groen, rust en ruimte. Veel bespreekbaar.
17-07 t/m 28-07. 06-28128271

Welkom bij **minicamping De Rusthoeve op de Veluwe** in Otterlo. Totaal 8 standplaatsen voor caravan/camper/tent.
Fantastische plek voor rust, ruimte en natuur! 06-49496227
www.minicampingderusthoeve.nl

Eben Haëzerschool Teuge zoekt bevoegde
Directeur-Bestuurder
(0,8 - 1,0 FTE)

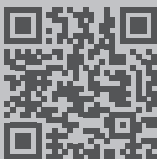
Wij zijn op zoek naar een betrokken en enthousiaste directeur-bestuurder. Iemand die leiding wil geven aan onze locatie in Teuge én samen met de directeur-bestuurder van Apeldoorn het dagelijks bestuur van beide scholen vormt.

Zoek jij een betekenisvolle leidinggevende functie binnen het reformatorisch onderwijs?

Vind je het belangrijk om samen te bouwen aan goed onderwijs in een warme en betrokken school-gemeenschap? Ben je lid van de Gereformeerde Gemeenten? Dan maken we graag kennis met je. Reageren kan tot D.V. zaterdag 30 mei 2026.

Nieuwsgierig?

Bel voor inlichtingen de heer W.A. Knapen (directeur-bestuurder)
055 - 534 47 04 / 06 - 20 31 74 28

Eben Haëzer
school

www.ebenhaezerschool.eu

Evangelist voor Ede

PETRAKERK
KERKEFARMEERDE GEMEENTE EDE

Rom. 10 vers 14: Hoe zullen zij in Hem geloven van Welken zij niet gehoord hebben?

Vanuit de Petrakerk in Ede vindt evangelisatie plaats via activiteiten voor kinderen, volwassenen en vluchtelingen. In kringloopwinkel 't Spoorhuis organiseren we al een aantal jaar een inloop, een Bijbeluur en verschillende bijeenkomsten.

Vanuit het verlangen om meer mensen – vanuit relatie – te bereiken met Gods Woord, ontstaat de vacature voor evangelist. We zoeken iemand die niet alleen zelf actief is in het evangelisatiewerk, maar ook een leidende rol heeft bij het toerusten en inspireren van gemeenteleden.

Voor meer informatie:
petrakerkede.nl en **spoorhuisede.nl**

In de Gouwstraat

INLOOP- EN BIJBELHUIS VOOR IEDEREEN!

De klassicale evangelisatiecommissie (CEC) ziet uit naar de uitbreiding met een tweede

Evangelist (fulltime)

– herhaalde oproep –

De te benoemen evangelist zal hoofdzakelijk mensen van buiten de huidige evangelisatiepost "In de Gouwstraat" in Rotterdam in aanraking brengen met Gods Woord. In deze ambulante pioniersfunctie worden activiteiten om Gods Woord uit te dragen verkend, geïnitieerd en uitgevoerd.

- De evangelist weet zich door de Heere geroepen voor dit werk.
- Hij is lid van de Gereformeerde Gemeenten.
- Hij heeft een HBO werk- en denkniveau.
- Hij heeft bij voorkeur een theologische opleiding.

Weet u zich geroepen voor dit werk? Mailt u dan uiterlijk D.V. 8 juni 2026 uw motivatiebrief en C.V. naar de secretaris van de CEC, ouderling R. van der Elst, via vacature@indegouwstraat.nl

Meer weten over deze vacature? Kijk dan op www.indegouwstraat.nl/vacature

PSALMZANG AVOND

HASSELT - GROTE KERK
DV ZATERDAG 30 MEI 2026

DICK SLAGMAN
orgel

EVANGELIST S.R. VAN KLINKEN
Algehele leiding

Deuren open: 19.00u
Aanvang: 19.30u

Collecte t.b.v. Bijzondere Noden
(oorlog Oekraïne) & EVGG

Bestel toegangskaarten via
naarhetconcert.nl

Opname voor Familystream

Zorgondersteuner

Wil jij kinderen begeleiden bij hun ontwikkeling ?

Als zorgondersteuner bied je individuele, op maat gemaakte begeleiding aan leerlingen binnen de klassen van de Eliëzer- en Obadjaschool in Zwolle. Je werkt daarbij nauw samen met de leerkracht en maakt deel uit van een betrokken en professioneel team. Met jouw kennis en ervaring, aangevuld met de deskundigheid vanuit Adullam, lever je een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van ieder kind.

goed dat
je er bent

Voel jij je aangesproken?
Neem contact op met
Willine van Os via 06 15 63 49 63
of hwvanos@adullam.nu
Eliëzer- en Obadjaschool - Zwolle

Adullam

leren | wonen | werken

Vakantie aan zee

Vakantiehuis voor 7 personen
in **Ouddorp**. Met nieuwe
keuken, sfeervolle inrichting
en drie slaapkamers.
Op **looppafstand** van
het strand.

mosselbankouddorp.nl

Nieuwerkerk Zeeland
www.campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

Te huur in Stroe op de **Veluwe**:
2 pers. vak. huisje, 5 min. bij
bos en heide vandaan.
Tel. 06-22376220

**Vakantieappartement
in Walcheren**

Gasten zeggen: "Verrassend
en compleet". **Appartement in
Wijk en Aalburg**. Het hele jaar.
Bel gerust: 06-20243165.

Door omstandigheden aange-
boden: **Van Raam driewielers
met trapondersteuning**. Voor
meer informatie: 06-47057250.

Vakantie Oostenrijk. Te huur:
luke chalet en appartementen,
2-14 pers., Saalbach/
Zell am See. Info: 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

OPEN DAG - ZORGBOERDERIJ DE DONKSE HOEVE

Kom de vernieuwde boerderij ontdekken!

Activiteiten:

- Vogelshow om 11.00 uur
- Jump springen 11.30 - 15.30 uur
- Skelteren
- Springkussen
- Knutselen in de schuur
- Bij de dieren en koeien kijken
- Ijsje eten
- Mini-markt
- En nog veel meer leuke activiteiten

Datum: Zaterdag 6 juni
Tijd: 10.00 - 15.30 uur
Adres: Donkseweg 2b,
2974 LG Brandwijk

♥ Contact:
06-43434436
zorgboerderijdedonksehoeve@hotmail.com

*Iedereen is van harte welkom om een kijkje te nemen op de boerderij,
deel te nemen aan de activiteiten en te genieten van een gezellige en zorgzame dag!*

Bekijk de vacature

MONTEUR EN MEUBELMAKER

32-40 uur | Barneveld | 06 46 48 14 92

elke kast opmaat

Wij zoeken een
OFFICE-MANAGER

16-40 uur

Woudenberg

06 10 03 46 85 (Klaas Kort)

Davelaar bouw
sinds 1925

Bekijk voor meer informatie de vacature op davelaar.nl/vacatures.

Siloah
ZORGROEP SRJON

Geef leiding met je hart

Vacature

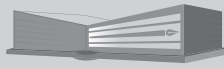
Teamleider

Bij Siloah zoeken we **teamleiders** met hart voor de zorg. Jij staat naast je team en geeft met overtuiging richting aan het werk, de samenwerking én de ontwikkeling van collega's.

We zoeken een teamleider voor onze locatie in 's Gravenpolder en voor Siloah Thuis.

siloah.nl/vacatures/teamleider-zorg-zeeland

Vind jouw plek als teamleider bij Siloah

Ds. G.H. Kerstenschool
Borssele

We zoeken een enthousiaste en bevlogen collega

invalleerkracht A-pool

voor 2 dagen per week
(hele schooljaar, waarvan in groep 8 van eind sep. tot en met eind feb. en meer dagen is ook mogelijk)

en een leerkracht groep 0

voor 2 ochtenden per week
vanaf voorjaar 2027 t/m de zomervakantie

Solliciteer nu via r.sterk@kerstenschool.nl en hopelijk tot snel!

Kijk voor meer info op kerstenschool.nl

**Op jezelf wonen nog net een stap te ver?
Of lukt het thuis even allemaal niet zo?**

Jongerenhuis "Wallenburg" in Ederveen heeft wegens doorstroming op korte termijn weer studio's vrij.
Ben je tussen 18 en 25 jaar?

Kijk dan eens op www.jongerenhuisederveen.nl

WORD JIJ ONZE NIEUWE COLLEGA?

WIJ ZOEKEN EEN 1E MONTEUR / TECHNISCH SPECIALIST MET APK

Ter aanvulling van ons team zoeken wij een enthousiaste en vakbekwame collega met een passie voor auto's en techniek.

WAT GA JE DOEN? ✓ Uitvoeren van onderhoud en reparaties aan alle merken ✓ APK-keuringen uitvoeren ✓ Storingen opsporen en oplossen ✓ Diagnose stellen met moderne apparatuur ✓ Zorgen voor kwaliteit en klanttevredenheid	WAT BIJEN WIJ JOU? ✓ Een afwisselende baan in een gezellig & professioneel team ✓ Moderne werkplaats en goede apparatuur ✓ Opleidingsmogelijkheden ✓ Een marktconform salaris en goede arbeidsvoorwaarden
---	--

BEN JIJ ONZE NIEUWE COLLEGA?
Reageer dan snel en stuur je CV naar onderstaand adres of kom gerust langs voor een kennismaking!

AUTO CREW
A Bosch Automotive Workshop Brand

AUTOSERVICE AA GAMEREN BV
Rondgang 15, 5311 PB Gameren
0418 - 56 25 56
info@aa-gameren.nl
www.aa-gameren.nl

Wij kijken uit naar jouw reactie!

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

(0222) 31 89 06
U kunt ons appen of bellen

www.deverrassing.nl

MANNEN ZANG KRIMPEN

organisatie: Levenskerk van der Waal en Jan Gierman
gereguleerd: Gerben van der Walp | toegang: gratis
collecte: John Koen Foundation

DO: 30 mei 2026 | 19.30 uur
bedankt, krimpers & d'Heer

Aanmelden via QR of mannenzangkrimp.nl

ZALTBOMMEL
D.V. ZATERDAG 23 MEI
ST. MAARTENSKERK

19.00 uur - Toegang vrij!
Psalmzangavond met bovenstem
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: ds. C. van Krimpen
Collecte: Wittenbergzorg

GRATIS INLOOPCONCERT!
'S-HERTOGENBOSCH
SINT JANSKATHEDRAAL

D.V. zaterdag 6 juni - Aanvang: 14.00
Koor- en Samenzang m.m.v.
Garder Mannenkoor (ruim 100 zangers)
o.l.v. Sjaak van Wijngaarden
Organist: Pieter Heykoop
Gezellig een dagje Den Bosch!

Breken met pornografie?

TAMIM
www.tamim.nu

Vakantie terugverdienen?
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Uit herdruk: **Een zeemans-
vrouw, W. Schippers.** Alle
delen weer beschikbaar in bkh.
Prijs complete set: € 399
www.ramshoorn.nl

Helpt u Caroline lesgeven?

Juf worden, daar droomt de 7-jarige Caroline van. In gedachten staat ze al voor de klas met een schoolbord vol letters. Maar Caroline is door haar ouders verlaten. Haar 78-jarige overgrootmoeder kan nauwelijks voor haar zorgen. Voor meisjes als Caroline is christelijk onderwijs onmisbaar. Dankzij uw gift krijgen zij onderwijs, horen over de Heere Jezus én hebben een toekomst. Misschien wel als juf...

Uw gift is welkom op **NL74 RABO 0335 3074 50** of via de QR code.

**Doneer 4 kinder-
bijbels voor €25**

Stēphanos www.stephanos.nl

of sponsor een kind voor €25 per maand

Ontmoetingsdag

WEEK VAN DE ZENDING

D.V. ZATERDAG 30 MEI 2026
10.00-15.30 UUR
BETHELKERK LUNTEREN

bekijk het programma

Wereldwijde kerk
SPREKERS
o.a. Riekelt Pasterkamp, Bert-Jan Ruissen, Wim de Kloe en diverse zendingswerkers

KINDERPROGRAMMA
Speciaal kinderprogramma met workshops en zendingsverhaal

MARKTPLEIN
Markt- en ontmoetingsplein met allerlei leuke kraampjes, activiteiten en etensgelegenheden

Vijf verhalen, één zendingsmissie

Bonisa **Friedensstimme** **STICHTING ISAAC DA COSTA** **net** **SEZ** **Spaanse Evangelische Zending**

Mijn kind raakt snel overprikkeld

Wat ligt daaronder?

Drukke dagen, volle agenda's of gevoeligheid voor geluid en spanning kunnen kinderen overweldigen. KOC biedt inzicht en begeleiding om beter om te gaan met prikkels en emoties.

Heeft u een vraag of wilt u zich aanmelden?
Bel of mail naar toegang@koc.nu.

koc.nu
(0318) 517 310 | info@koc.nu

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 35 jaar.

Wij bieden o.a.:

- behandeling
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking

Locaties: Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn Telefoon: 0180-426955
E-mail: info@brouwerpsychologen.nl Website: www.brouwerpsychologen.nl

JOH.DEHEER
toetsen en meer. sinds 1898

Uw orgel en piano specialist

www.johdeheer.nl
Leeghwaterstraat 46/47 · 3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611 · email: info@johdeheer.nl

Bureau Mark.

Mark Verweij
Psychosociaal therapeut

mark@bureaumarck.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumarck.nl

**Zakelijke en Familie Mediation
vanuit een christelijke achtergrond**

Bel 0318-250105 of mail naar
info@vanweelden-mediation.nl
Wij zijn gevestigd i/h midden
van NL.

WIL JIJ OOK BREKEN MET JE VERSLAVING?

Addisa
safety for addicts
Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 06 01 964
www.addisa.nl

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust?

Doorbreek die cirkel met
De Ontspanformule!

- ✓ Gratis online training
- ✓ Eerste stap naar rust en ontspanning

Gun jezelf die rust. Start nu!

AB STRESSONKRUSTDRAAS.NL
Albert van den Berge

tel. 06-25081102

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Verzorging van

www.begravenisverzorgingvos.nl

mediorah

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen!
zet de eerste stap naar herstel en neem contact op.

www.mediorah.nl

100 % online behandeltraject mogelijk

**Praktijk
den Uijl**

- HULPVERLENING
- COACHING
- TRAINING
- TOERUSTING

Nieuwewerk aan den IJssel | Lunten | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
0318 - 526641
06 - 46376232
www.phvanderleer.nl

De Dijk 30 | Achterberg (Rhenen)

Vraag naar ons gratis laatste-wens-boekje

Den Hollander
begrafenisverzorging

Alleen begrafenissen

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling

Dag en nacht bereikbaar

010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
begravenisverzorgingdenhollander.nl

de Saambinder
BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteuren: J. van 't Hul, W.G. Hulsman,
ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Lierderf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalings abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Al lezend in het Oude Testament valt het mij op dat er regelmatig gesproken wordt over 'haten' van de vijand. Staat dat niet haaks op het 'liefhebben' uit het Nieuwe Testament?

HATEN EN LIEFHEBBEN

Want de vriendschap der wereld is vijandschap tegen God.

HATEN

Als we de Bijbel oppervlakkig lezen, zou die tegenstelling wel heel sterk kunnen lijken. David spreekt: 'ik haat' en Christus zegt: 'heb lief'. Maar laten we nauwkeurig lezen! Christus zegt wel: 'Hebt uw vijanden lief' (Matt. 5:44) maar nergens heeft de hoogste Leerreester gezegd de vijanden van God lief te hebben. En David zegt wel: 'ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij' (Psalm 139:22), maar dat zegt hij niet van zijn vijanden. Hij spreekt hier over de vijanden van God.

De predikant Johannes Groenewegen (1709-1764) onderwijst hierover in een van zijn preken: 'Als Gods kind in zijn eer wordt benadeeld, smart het hem, vooral in zoverre het hem onbekwamer zou maken tot eer van God te leven. Wordt de zaak Gods benadeeld,

dan waagt hij er zijn eer aan om voor de zaak van de Heere uit te komen. Als hij de zaak Gods ondersteunen kan, wil hij dat graag doen, al was het dat hij schande behaalde. De zaak en het volk van God, daarvoor komt hij uit. Hij wordt in toorn ontstoken als hij die zaak ziet vertrapt worden. De eer van zijn Vader kan hij niet zien ontluisteren. Zij die dat doen, zijn zijn vijanden.

Zou ik niet haten die U haten en verdriet hebben in degenen die tegen U opstaan? Ik haat ze met een volkomen haat, tot vijanden zijn ze mij. Hij houdt het volkomen met de partij van Jezus. Hij geeft Jezus altijd gelijk, hij geeft zijn vijanden altijd ongelijk, hij is met ziel en lichaam voor Jezus'.

De bekende - jong gestorven - ds. F. Bakker (1919-1965) verzuchtte eens: 'Was er maar meer van deze haat'. Lezer (es), kent u deze haat? Deze haat is de echt christelijke haat, de zuivere en godvruchtige, de reine en heilige haat. Als Gods kerk met deze haat niet meer haten kan, dan is de kerk geen kerk meer. Want de vriendschap der wereld is vijandschap tegen God.

LIEFHEBBEN

Hoe wonderlijk het ook klinken

mag, deze haat komt voort uit de liefde. De liefde tot God, wordt wel de bron van de haat tegen de vijanden genoemd... De bovengenoemde ds. Bakker trekt een lijn naar het alledaagse leven: 'Kan een kind, dat zijn ouders liefheeft, de haters van zijn ouders liefhebben? Zal het dat kind geen pijn doen, als zijn vader of moeder wordt aangetaast? Zo staat het ook hier. David heeft zijn God te lief, dan dat hij niet zou haten die de Heere haten. Wat de mens dus nodig heeft om deze haat te beoefenen, dat is een kruimel liefde uit God en tot God. En waar die liefde zijn mag, daar valt de kloof tussen hem, die God dient, en hem, die God niet dient. Daar valt de grens. In de wereld. In de kerk. In het gezin. Want in de haat ligt altijd het onverdraaglijke. In deze haat ligt een heilige onverdraagzaamheid. Niet tegen de persoon, maar tegen de zonde in hem. Daar kan men niet meer meedoen, niet meer mee-zwoegen, noch mee-eten, noch mee-lachen, of mee-kleden of mee-kijken met de wereld'.

Wereldse haat zoekt de ondergang van de ander. Maar deze haat wordt met tranen doorleefd. Als een druppel van de liefde van God is uitgestort in het hart, gaan we bij tijden gebukt onder alle afwijkingen van de Heere. En dat begint bij zichzelf, omdat de zonde zo bitter geworden is. En gebrek aan zulke haat is gebrek aan liefde.

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**